

школі потрібно зосередити увагу на усуненні зазначених вище недоліків та підвищенні свого впливу на формування якостей майбутніх спеціалістів.

Досягнення цієї мети можливе перш за все за умов суттєвого підвищення професійного рівня та педагогічної майстерності викладацького складу вітчизняної вищої школи.

Для цього на нашу думку, можуть бути доцільними такі форми роботи, як проведення майстер-класів кращих педагогів, що мають досвід та авторські розробки в галузі використання новітніх технологій організації навчального процесу, запровадження серії публікацій, в яких би висвітлювались апробовані інноваційні методики, досвід використання сучасних методів навчання та контролю знань (комп'ютерно-інформаційні технології, тестового контролю знань, рейтингової системи тощо).

Здійснене нами дослідження свідчить, що орієнтації сучасного студентства на високий рівень освіченості, їх цінності та установки в навчальній сфері далеко не повною мірою актуалізуються у реальній поведінці. Саме це потребує глибокого наукового аналізу, пошуку та розробки іноваційних технологій спрямованих на оптимізацію навчального процесу, підвищення мотивації всіх суб'єктів вищого навчального закладу задля досягнення головної мети – формування Професіонала та Громадянина.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вишневецький Ю. Р. Соціальний облик студентства 90-х годов / Ю. Р. Вишневецький, Л. Я. Рубина. // Социологические исследования. – 1997. – № 10. – С. 56–69.
2. Выпускник вуза в современном социокультурном пространстве. Монография / под общ. ред. Е. А. Подольской. – Харьков : Изд-во НУА, 2010. – 416 с.

УДК 378

Дем'яненко Н.М.

КОМПЕТЕНТІСНО-КОНТЕКСТНА ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

Утворення глобальної світової освітньої мережі, Болонський процес як загальносистемна (європейського, національного та інституціонального рівнів) реформа вищої школи вмотивовують спільні для світового співтовариства проблеми підготовки педагогічних кадрів. Позицію України у розв'язанні питань модернізації педагогічної освіти засвідчив Форум міністрів освіти Європи «Школа XXI століття: Київські ініціативи» (Київ, 2011). Прийняте за підсумками Форуму Київське комюніке відобразило думку щодо створення єдиного європейського освітнього простору «від садка до університету». Одним із головних напрямів Комюніке визначило підготовку вчителя «Новій освіті Європи – новий європейський учитель», а серед основних компетенцій, якими має оволодіти вчитель XXI ст.: компетенцію науковця-дослідника, інформаційну, мовну, адаптивну, комунікативну, здатність навчатися впродовж життя. Проблеми збереження Людини і людяності, гуманістичних цінностей і культури, відродження духовної сутності освіти, які потрібно починати з учителя, стали предметом обговорення на першому європейському Форумі ректорів педагогічних університетів Європи (Київ, 2011). Той факт, що Україна заявила про себе як генератор освітніх ініціатив європейського масштабу було відмічено на III Всеукраїнському з'їзді працівників освіти (Київ, 2011). В руслі тенденції підготовки вчителя для «нової освіти Європи» у проєкті Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 рр. серед основних завдань педагогічної освіти акцентовано на модернізації діяльності вищих педагогічних навчальних закладів, у тому числі й шляхом інтеграції традиційних педагогічних та новітніх інформаційно-комунікативних технологій навчання. Визначено потребу в об'єднаному й послідовному запровадженні перспективних технологій, раціональних і ефективних підходів до організації наукової та інноваційної діяльності в освіті. А у зв'язку з цим – розроблення нових («Наука в університетах» та ін.) і підтримання існуючих державних програм, зокрема, відновлення дії програми «Вчитель». Серед очікуваних результатів реалізації Національної стратегії розвитку освіти – підготовка та виховання педагогічних кадрів, здатних працювати на засадах інноваційних підходів до організації навчально-виховного процесу, диїноцентризму, власного творчого безперервного професійного зростання.

Фундаментальна підготовка вчителя повинна відбуватися у взаємозв'язку з перебудовою освітньо-наукового процесу педагогічного університету, його розвитку як соціокультурного дослідницького центру, де виконуються фундаментальні й прикладні дослідження, ведеться моніторинг якості освіти, виявляються проблеми і визначаються шляхи їх вирішення. Взаємодія професорсько-викладацького складу і студентів створює єдиний простір наукового пошуку. У майбутнього вчителя формуються необхідні знання, розвиваються професійно-педагогічні компетенції. При цьому основні напрями реалізації компетентісного підходу включають: *спрямованість на гуманізацію освітнього процесу*, який забезпечує особистісно-розвивальний характер професійної підготовки і ефективну самореалізацію та саморозвиток студента (випускника); *міждисциплінарність та інтегративність*, що передбачає змістову інтеграцію дисциплін соціально-гуманітарного, природничонаукового, загальнопрофесійного і спеціального блоків професійної підготовки, їх зв'язок із майбутньою соціально-професійною діяльністю; *змістово-технологічну наступність навчання і виховання студентів*, яка забезпечує єдність і узгодженість педагогічних вимог і засобів, спрямованих на розвиток у студентів продуктивного стилю мислення і діяльності, особистісних якостей, що визначають сутність компетенцій; *діагностичність*, яка означає поетапне виявлення рівня сформованості компетенцій засобами певного діагностико-критеріального апарату [1, с. 48 – 54]. Зазначене дозволяє вмотивувати функції компетентісного підходу у вищій педагогічній освіті, зокрема, *операціональну* – виявлення (операціоналізація) системи знань і вмінь, видів готовності студента (випускника), які визначають його компетентність і гарантують результативність розв'язання професійних, соціальних, особистісних завдань; *діяльнісно-технологічну* – конструювання змісту навчання діяльнісного типу, максимально наближеного до сфери майбутньої педагогічної професії; розроблення і впровадження в навчальний процес завдань (проблем), способи розв'язання яких відповідають технологіям професійної діяльності; *виховну* – посилення виховної складової освітнього процесу, формування у студентів організаторського і управлінського досвіду, культури особистісного і професійного спілкування; *діагностувальну* – розроблення більш ефективної системи моніторингу якості професійної підготовки і, зокрема, діагностики досягнутих рівнів сформованості компетенцій [3, с. 330 – 332].